

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Základní škola, Hradec Králové, Mandysova 1434

Adresa: Mandysova 1434, 500 12 Hradec Králové

Identifikátor školy: 600 088 804

Termín konání orientační inspekce: 1. a 4. - 7. červen 2001

Čj.	093 220/01-5073
Signatura	oi1cu112

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Hradec Králové, Mandysova 1434, je úplnou základní školou sídlištního typu, kterou v době konání orientační inspekce navštívili celkem 763 žáci prvního až devátého ročníku. Celkem 30 tříd je rozmístěno ve třech navzájem propojených pavilonech. V další části jsou dvě tělocvičny s kompletním zázemím a vlastní atletický stadion. Kromě tříd prvního a druhého stupně jsou v budovách školní jídelna a školní družina, do jejichž osmi oddělení je zapsáno celkem 200 žáků. Další prostory jsou určeny školní dílně, cvičné kuchyni, skladovým místnostem, kabinetům učitelů a kabinetům některých odborných předmětů. Samostatné odborné pracovny jsou pro chemii a fyziku, výtvarnou výchovu, hudební výchovu, výpočetní techniku a dvě pro jazykové vyučování. Kladem jsou možnosti relaxace žáků na upravených venkovních plochách v době příznivého počasí.

Výuka žáků všech ročníků je uskutečňována podle vzdělávacího programu Základní škola, který schválilo MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2 dne 30. 4. 1996, včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22 ze dne 25. 8. 1998 s platností od 1. 9. 1998. Ve třídách V. B, VI. B, VII. B, VIII. B a IX. B je výuka realizována podle učebního plánu pro třídy s rozšířenou výukou jazyků čj. 16 333/96-22-21 téhož vzdělávacího programu.

Zastupitelstvo Města Hradec Králové zřídilo dne 29. 12. 200 jmenovanou školu s platností od 1. ledna 2001 na dobu neurčitou, jako příspěvkovou organizaci, pod identifikačním číslem 70886083. Z této zřizovací listiny vyplývá, že vedle hlavního účelu a předmětu činnosti, kterým je poskytování základního vzdělání (zabezpečování rozumové výchovy ve smyslu vědeckého poznání a v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie; poskytování mravní, estetické, pracovní, zdravotní, tělesné výchovy a ekologické výchovy žáků; poskytování náboženské výchovy; příprava na další studium a praxi) a zajišťování školního stravování, vykonává škola i činnost doplňkovou. Předmětem této činnosti je pronájem učeben, prostor sloužících ke sportovní činnosti, výroba a prodej učebních pomůcek, vzdělávací činnost pro veřejnost a služby s tím spojené, vaření pro cizí strážníky a organizování sběru druhotných surovin.

Ve škole jsou zřízeny odborové organizace Českomoravského odborového svazu pracovníků ve školství a Odborového svazu nepedagogických pracovníků školství ČR.

Celková hodnota movitého majetku zřizovatele, který se předává do správy příspěvkové organizaci činí Kč 7.656.724,38. Město Hradec Králové dosud nepředložilo přílohu č. 1 zřizovací listiny, kterou se vymezuje nemovitý majetek pro provozování činnosti školy. Město Hradec Králové dosud smluvně nezabezpečilo užívání prostor školy.

V Rozhodnutí Školského úřadu Hradec Králové o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1409/11-2000 ze dne 21. 12. 2000 s účinností od 1. 1. 2001 je uvedeno, že škola sdružuje:

1. Základní škola	kapacita 900 žáků
2. Školní družina při základní škole	kapacita 225 žáků
3. Školní jídelna	kapacita 750 jídel

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka na prvním stupni

Český jazyk

Hodnocení úrovně vzdělávání v jednom ze dvou nosných předmětů základního vzdělávání vychází z celkového počtu sedmnácti hospitací, které byly uskutečněny ve všech třídách a ročnících prvního stupně.

Plánování a příprava výuky

V prvním, druhém a třetím ročníku dochází ve všech třídách v jedné hodině týdně k dělení na dvě skupiny žáků. Další nadstandardní péče ve výuce je věnována žákům s vývojovými poruchami učení ve třídách IV. B, C a D. Na hodiny českého jazyka z nich byla vytvořena samostatná skupina, jejich výuka je zajištěna kvalifikovanou učitelkou pomocí speciálních pedagogických metod.

Kontrolou rozvrhů hodin bylo zjištěno, že časová dotace předmětu ve všech ročnících odpovídá učebnímu plánu, namátkovou kontrolou třídních knih, žákovských prací a hospitacemi bylo zaznamenáno, že učební osnovy jsou dodržovány, kontinuita výuky je zajištěna a nedochází k obsahové duplicitě výuky. V souladu s učebním plánem ve druhém až pátém ročníku je dodržena proporcionalita mezi jednotlivými složkami předmětu – jazykovým vyučováním, čtením a literární výchovou, slohovým výcvikem a psaním.

Podmínky výuky

Perspektivní i bezprostřední příprava vyučujících na výuku je systematická, zodpovědná a plánovitá.

Čtrnáct ze sedmnácti pedagogů splňuje podmínku pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku žáků na tomto stupni, dva jsou kvalifikovaní pro výuku žáků na druhém stupni, pouze jeden z učitelů nemá ukončené vysokoškolské pedagogické vzdělání. Tento fakt je porušením § 3 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a § 1, § 2 odst.

1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Podmínky pro výuku žáků jsou velmi příznivé. Třídy jsou prostorné, esteticky vyzdobené, pedagogicky podnětné. Žákovské lavice a židle jsou různého stáří a kvality, svou velikostí odpovídají ergonomickým požadavkům, v každé třídě jsou žákům k dispozici minimálně dva velikostní typy. V průběhu hodin byly žákům vytvářeny příznivé podmínky pro dodržování psychohygienických zásad. Ve většině hodin byl na jejich začátcích zařazen zpěv, v průběhu hodin byly citlivě zařazovány relaxační chvíle (fabulační cvičení, říkanky, rytmická cvičení apod.).

Organizace, formy a metody výuky

Organizační pokyny vyučujících byly přiměřené věku a schopnostem žáků, byly jasné a srozumitelné. Struktura hodin odpovídala výukovým cílům, všechny navštívené hodiny byly řízeny účelně. Jejich výrazná efektivita byla ve všech třídách podmíněna uvědomělou kázní

a zaujetím žáků. Během výuky docházelo k pravidelnému střídání činností žáků, pro snadnější zapamatování nového učiva byly používány rozmanité formy práce, žákovské sešity, pracovní sešity, učebnice, učební pomůcky, využívány byly tabule. Veškeré písemné projevy žáků jsou pravidelně kontrolovány a opravovány. Využití didaktické techniky ve výuce bylo zaznamenáno ve dvou hodinách, rovněž ve dvou hodinách byla zařazena skupinová práce žáků. Důsledně bylo dbáno na správné posazení leváků, účelně bylo využíváno dalších zdrojů informací (obrazového materiálu, encyklopedií), v mnohých hodinách byly zařazeny zábavné formy – soutěže, soutěživé hry.

Motivace a hodnocení

Vstupní motivační metody byly zaznamenány v plném rozsahu a uplatnění pouze v jedné hodině, kdy vyučující nápaditým způsobem dokázala navodit pozitivní pracovní atmosféru a upoutat pozornost žáků. V průběhu všech hodin pak žáci byli motivováni pochvalou, povzbuzením a oceněním práce. Učivo bylo průběžně aktualizováno, výrazně bylo zaznamenáno pozitivní posilování. Opakování dříve probíraného učiva bylo realizováno převážně frontálním způsobem, hodnocení výkonu žáků bylo objektivní. Otázky učitelů byly zaměřeny na pamětné zvládnutí učiva. Závěry většiny hospitovaných hodin nepostrádaly jejich celkové shrnutí, zopakování a zhodnocení.

Interakce a komunikace

Dohodnutá pravidla jednání jsou žákům známa, jsou jimi akceptována a respektována. Komunikace mezi učiteli a žáky je založena na vzájemné důvěře, je bezprostřední. Komunikativní schopnosti žáků jsou vhodným a citlivým způsobem rozvíjeny vyžadováním odpovědí celými větami, kladením důrazu na užívání tvarů spisovné češtiny, vysvětlováním neznámých slov a výrazů. Žáci vesměs projevovali velmi pozitivní vztah k výuce, pracovní atmosféra ve třídách byla přátelská, přístup učitelů k žákům byl vstřícný.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky, rovněž jako personální a psychohygienické podmínky výuky, jsou hodnoceny stupněm vynikající. Materiální podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý. Na základě výše uvedených skutečností je celkově úroveň vzdělávání v českém jazyce na prvním stupni hodnocena jako velmi dobrá s výraznou převahou pozitiv.

Výuka na druhém stupni

Český jazyk

Časová dotace předmětu odpovídá vzdělávacímu programu, obsah učiva je v souladu s učebními dokumenty. Tematické plány jsou zpracovány pro jednotlivé ročníky jednotně. Provedená kontrola třídních knih potvrdila pravidelné střídání mluvnických, slohových a literárních hodin. Vyučující byli na hodiny připraveni (nakopírované pracovní listy, doplňovací cvičení a texty různých úkolů na tabuli, pojmy na kartičkách, práce s obrázky na magnetické tabuli). Hodiny byly naplánovány i strukturovány tak, aby bylo dosaženo souboru daných cílů, učební činnosti žáků v hodinách byly jasně vymezeny. Samostatné mluvené projevy žáků (referáty, řečnická cvičení apod.) nebyly do hodin zařazeny.

Žáci pracují v hodinách s moderními učebnicemi, učitelé mají k dispozici odborné příručky, pro žáky různé cvičební texty, slovníky, videokazety, vlastní vyrobené materiály (kartičky,

výstřižky, obrázky atd.). V jedné sledované hodině byl použit radiomagnetofon.

Výuka byla sledována u sedmi vyučujících, kteří vyučují na druhém stupni (podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nespĺňuje v současné době pouze jeden z nich, který dokončuje studium na Univerzitě Hradec Králové, obor český jazyk – hudební výchova). Nedodržení podmínek odborné způsobilosti u učitele českého jazyka je porušením § 3 odst.

1 zákona č. 564/1990 Sb., § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. a § 1, § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997Sb.

Hospitovány byly hodiny jazykové, jedna slohová a literární. Frontální výuka byla ve dvou hodinách zpestřena prací ve skupinách. Při skupinové práci byli žáci motivováni, neboť každá skupina měla vlastní úkol. Závěry skupiny vysvětloval při prezentaci na podkladě písemných poznámek většinou jeden její člen. Všechny mluvnické hodiny byly zaměřeny na procvičování, prohlubování a rozšiřování jazykových vědomostí a dovedností žáků. Výklad učitele v literární hodině byl spojen se společnou četbou, rozbořením díla i konkrétního textu, obě metody práce byly v dané hodině efektivně střídány. Při výběru učebních činností všichni vyučující respektovali faktory, jako je zájem, motivace, entuziasmus a zábavnost. Použité vyučovací metody byly adekvátní cílům, o které v hodinách učitelé usilovali. V začátku všech hospitovaných hodin byly hodiny dány do souvislosti s minulými poznatky a žáci byli uváděni do jejich obsahů. Následně byli žáci seznámeni s činností, učitelé jim dodali všechna potřebná vysvětlení a při společném procvičování jejich práci průběžně kontrolovali a opravovali. V průběhu téměř všech hodin byla metoda výkladová vhodně kombinována s metodou dialogickou a aktivními úkoly pro žáky. V hodině slohové učitelka spojila problémový přístup s využíváním systému otázek zaměřených k vlastnostem určitého typu jazykových projevů. Vyhodnocení vyučovacích hodin nebylo však vždy vyučujícími důsledně prováděno, chybělo ujasnění a shrnutí toho, co se žáci v hodinách naučili. Jen v některých vyučovacích hodinách chybělo i správně prováděné hodnocení práce jednotlivých žáků, které by je inspirovalo, motivovalo a dodávalo zpětnou vazbu, která je podstatná pro zaměřování rychlé korektivní pomoci. Vyučující žakovské školní sešity kontrolují namátkově, počet jazykových cvičení (pravopisná a kontrolní diktáty) i známek z předmětu je v žakovských knížkách jednotlivých žáků dostatečný. Slohové práce žáků hospitovaných tříd byly předloženy.

Z motivačních prvků byly užity úvodní seznámení s obsahem hodin, aktualizace učiva, mezipředmětové vztahy, aktivní úkoly, které podporovaly soutěživost. Ve většině vyučovacích situací byla zadání úkolů taková, aby korigovaný výsledek dovedl k úspěchu a uznání všechny žáky. Některým žákům se v průběhu hodin dostalo od vyučujících pochvaly či uznání, kvalitní výkony byly oceněny známkami. Zadávané úkoly byly pro žáky zvládnutelné i závažné zároveň. V jedné hodině byly zadány žákům i úkoly osobní, diskusní příspěvky. Vyučující prohlubovali dovednost výrazného čtení žáků, snažili se podněcovat a udržovat jejich zájem o zlepšování čtenářských výkonů. Žáci měli v hodinách příležitost k sebevyjádření a např. při řešení problémů možnost projevit svou tvořivost. Žákům s vývojovými poruchami učení věnovali vyučující přiměřenou pozornost při řešení pro ně obtížnějších úkolů.

Příznivá a přátelská atmosféra hodin, kultivovaný projev, dobré organizační schopnosti, klidný a sebejistý styl všech vyučujících, vzájemný respekt mezi učiteli a žáky byly zaznamenány ve všech hodinách. Nedostatky v samostatně formulovaných odpovědích žáků učitelé opravovali, pomáhali jim při volbě adekvátních jazykových prostředků a uváděli zároveň i různé stylizační varianty. Požadavek na odpověď celou větou byl učiteli většinou s důsledností uplatňován. Učitelé v hodinách věnovali odpovídající pozornost práci těch žáků, kteří vyrušovali, snažili se je přimět k aktivní spolupráci.

Celková úroveň výuky českého jazyka je velmi dobrá.

Cizí jazyky

Kvalita výuky byla posuzována v širších vztahových souvislostech. Do vztahu vstupovaly psychohygienické, materiální podmínky, plnění plánů, oblast personalistiky a výsledky z přímé hospitační činnosti v hodinách anglického, francouzského a německého jazyka. Pro objektivitu výsledků byly navštěvovány třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků i třídy s normální hodinovou dotací předmětu cizí jazyk.

Na prvním stupni školy se žáci prvních až třetích ročníků mohou rozhodnout pro výuku angličtiny v kroužku anglického jazyka při dvouhodinové týdenní dotaci. Škola nabízí žákům studium čtyř jazyků, to jest angličtiny, němčiny, francouzštiny a ruštiny. Žáci od čtvrté třídy bez rozšířené výuky cizím jazykům si vybírají z této nabídky. V osmé a deváté třídě si tito žáci mohou zvolit jako volitelný předmět z nabídky disponibilních hodin konverzaci v anglickém jazyce při jednohodinové týdenní dotaci.

Žáci navštěvující třídy s rozšířenou jazykovou výukou si volí první cizí jazyk angličtinu v tříhodinové týdenní dotaci, ke které přistupuje v šesté třídě další cizí jazyk, a to němčina, nebo francouzština. Veškerá týdenní hodinová dotace výuky cizích jazyků je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola a rovněž v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola s rozšířenou výukou jazyků.

Učební osnovy cizích jazyků u obou vzdělávacích programů jsou plněny a jsou převáděny vyučujícími do podob tematických plánů, které jsou vypracovány s přihlédnutím k časovým termínům probírání daného učiva a také s přihlédnutím k určitému typu učebnice. Návaznost probíraného učiva zajišťují předmětové komise výběrem vhodných typů učebnic. Bylo zjištěno, že učební osnovy jsou plněny, probírání učiva probíhá podle tematického plánu, výukové cíle předmětu (výchovný i komunikativní) jsou plněny. Ojedinele jsou tematické plány pojaty obecně, což znesnadňuje vyučujícím přípravu na hodinu.

Personálně je výuka cizích jazyků zajištěna na sto procent učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost měla pozitivní vliv na kvalitu výuky.

Materiálně technická základna výuky je tvořena především učebnicemi, které si žáci nakupují sami, což je v rozporu s nařízením vlády č. 195/1996 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 15/1994 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb. Při výuce byly využívány radiomagnetofony, které mají k dispozici všechny vyučující, názorné obrázky, malé mapy, slovníky. Jedna jazyková učebna školy je vybavena sluchátkovým systémem, který se využívá i přes jeho častou poruchovost. Videorekordéry nejsou většinou instalovány v učebnách, ve kterých probíhá jazyková výuka, takže se minimalizuje využití audiovizuální metody. Škola vlastní jazykové programy výpočetní techniky v angličtině a němčině, ve francouzštině prozatím nebyly zakoupeny podobně jako audiokazety, a odborné příručky.

Zjištěné psychohygienické podmínky byly vyhovující, neboť každý žák má dostatek pracovního místa jak v jazykových učebnách, tak ve velkých kmenových učebnách. Vyhovující byly ze subjektivního hlediska i světelné i tepelné podmínky, vyjma učebny francouzštiny, kde je trvale chladno.

Výuka byla organizovaná převážně v příslušném jazyce. Gramaticko-překladová metoda byla aplikována dle charakteru probíraného učiva. Převažovala aplikace komunikativní metody. Hodiny začínaly řečovými aktivitami formou dialogu mezi žáky, nebo statickými popisy obrázků, které sloužily jako názor pro probírané konverzační téma. Řečová pohotovost žáků byla procvičována i na základě dialogu mezi žákem a učitelem, ale s nižší výslednou efektivitou fixace zejména frazeologie dané specifické konverzační oblasti. Do úvodní části výuky byly zařazovány jazykové hry, které měly převážně motivační charakter a uváděly často i následně

probírané mluvnické učivo, které bylo vysvětlováno v mateřském jazyce, zejména pro porozumění systému cizího jazyka a jeho odchylkám. Výklad učiva probíhal vždy v komparaci s českým jazykovým systémem, aby docházelo ke správnému upevnování poznatků, popřípadě byly zavčas vyučujícími odstraňovány dvojznačné významy. Učivo bylo procvičováno především písemnou formou na různých typech cvičení dle učebnice.

Jedna ze základních čtyř jazykových dovedností poslech, byl zařazován jako predikce hlavního článku, nebo měl funkci korektivní, žáci nacvičovali správnou výslovnost jednotlivých slov i vět, či větných celků. Často byl realizován bez vizuální podpory, zpětnovazebně byl prověřován pomocí kontrolních otázek. Odpovědi žáků byly vypracovány buď písemně, nebo ústně, vyučujícím dostatečně zkontrolovány.

Nácvik čtení probíhal formou orientačního čtení článku, žáci měli k dispozici slovníky, neznámou slovní zásobu odhalovali z kontextu, nebo vyhledávali ve slovnících a zapisovali na tabuli. V souvislosti se čtením žáci rekonstruovali texty formou týmové práce, nebo práce ve dvojicích. V závěrech hodin zbyl časový prostor pro zařazování relaxačních forem práce (hádky, písně, rébusy).

Jako pozitiva výuky se jeví tyto následující skutečnosti. Individuální přístup vyučujících k žákům se specifickými poruchami učení ve všech navštívených hodinách, kontrolovaný písemný projev žáků jak ve školních, tak v domácích sešitech, vynikající organizace hodin včetně střídání forem i metod práce. Kladem je rovněž pravidelné používání slovníků, názorných obrázků, podněcování přirozené soutěživosti žáků, motivace pochvalou, individuální zkoušení a zejména velmi dobré výsledky žáků v angličtině v celostátních srovnávacích testech Kalibro, odborná příprava na cizojazyčnou výuku žáků se specifickými poruchami učení již na prvním stupni a také nabídka studia čtyř cizích jazyků. Mezi nedostatky jazykové výuky patří průměrné materiální zázemí, hlavně skutečnost, že si žáci učebnice nakupují sami. Z hlediska didaktiky předmětu často chybělo závěrečné shrnutí vyučovací jednotky za aktivní participace žáků.

Výuka probíhala v tvůrčí, přátelské atmosféře. Žáci jsou systematicky vedeni ke komunikaci a kooperaci. Namátkově vybrané písemné práce žáků jsou náležitě opravovány a klasifikovány.

Celkově je výuka cizích jazyků hodnocena jako vynikající.

Matematika

Matematika je v učebním plánu školy pro školní rok 2000/2001 ve všech ročnících druhého stupně dotována čtyřmi hodinami týdně. Ve třídách IX. A a IX. C je jedna ze čtyř hodin vyučována ve dvou jednotkách v dělené třídě. V osmém a devátém ročníku je zařazen v jednodinové týdenní dotaci volitelný předmět cvičení z matematiky. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu, obsahová duplicita učiva zjištěna nebyla. Tematické plány všech vyučujících jsou zpracovány na časová období a podle témat, kontrolou třídních knih při hospitacích bylo zjištěno jejich časové plnění. Předmětová komise koordinuje plánování výuky a přípravu čtvrtletních prací ve všech ročnících druhého stupně.

Personální podmínky pro výuku předmětu jsou velmi příznivé, všechny vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Třídy, ve kterých výuka matematiky probíhala, jsou prostorné, většinou dobře vybavené školním nábytkem a pomůckami, poskytují vhodné podmínky k uplatňování psychohygienických zásad. Sbírká pomůcek pro matematiku je uložena v kabinetu, nejčastěji používané pomůcky jsou přímo ve třídách. Pomůcky jsou v dostatečném množství

a sortimentu, v hodinách byly vhodně využívány. Používané učebnice jsou jednotné, opatřené schvalovací doložkou MŠMT ČR. Učitelé je doplňují pracovními listy a příkladovým materiálem získaným ze sbírek úloh.

Hospitace byly uskutečněny u všech pěti vyučujících, ve všech ročnících druhého stupně. Všechny navštívené hodiny měly stanovené výukové cíle, jejich struktura hodin byla přehledná. Pokyny vyučujících byly srozumitelné, přesné, přiměřené věku žáků. Všechny učitelky důsledně dbaly na návaznost učiva, často střídaly formy a metody práce, při opakování i výkladu učiva užívaly v dostatečném množství názornosti. V některých hodinách žáci pracovali ve skupinách nebo ve dvojicích, velký prostor byl věnován procvičování učiva. Samostatná práce byla zařazována diferencovaně podle obtížnosti, žáci měli možnost pracovat vlastním tempem. Při zkoušení vyučující kladly otázky přesně, s důrazem na souvislosti a se zjevnou snahou o vytváření systému ve vědomostech žáků. Ve všech hodinách bylo učivo interpretováno věcně správně, na vysoké odborné úrovni, s využitím mezipředmětových vztahů a v návaznosti na životní zkušenosti žáků.

Vyučovací čas byl využit účelně, shrnutí učiva, zhodnocení hodiny a závěr vyučující zařadily jen v některých hodinách. Průběžnou motivaci používali všichni vyučující v dostatečné míře, cílený motivační úvod byl pozorován jen výjimečně.

Žáci respektovali domluvená pravidla komunikace, byli ukázněni a aktivní. Grafické záznamy žáků jsou většinou pěkné, sešity jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány. Slovní projev žáků byl stručný, ale na dobré úrovni. Kladně lze hodnotit přátelskou, klidnou a pracovní atmosféru všech sledovaných hodin.

Kvalita výuky matematiky je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodovědné předměty

V průběhu inspekce byly navštíveny hodiny fyziky, chemie a přírodopisu celkem u tří učitelů. Obsah výuky je v souladu se schváleným učebním plánem školy a učebními osnovami. Učitelé mají jednotně zpracovány tematické plány. Úpravy časového sledu témat v přírodopisu nejsou v rozporu s učebním dokumentem Základní škola. Poměrně neobvyklé je však značné časové zvýhodnění výuky zoologie oproti botanice. Při kontrole plnění osnov ve výuce přírodopisu v VIII.C bylo zjištěno značné časové zpoždění oproti termínům uvedeným v tematickém plánu. Kontinuita výuky je zajištěna. Celková časová dotace pro výuku všech sledovaných předmětů je plněna. Učební plán neobsahuje žádný příbuzný volitelný nebo nepovinný přírodovědný předmět. Stanovené výukové cíle ve všech případech odpovídaly standardu vzdělávání.

Všechny hodiny přírodovědných předmětů jsou vyučovány učiteli, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. To příznivě ovlivňuje kvalitu výuky. Ve škole jsou zřízeny odborné učebny pro výuku přírodopisu, pro výuku chemie a odborná učebna fyziky. Odborná učebna přírodopisu je využívána z prostorových důvodů jako kmenová třída. Odborná učebna chemie má zabudovaný rozvod vody, rozvod plynu je v současné době nefunkční. Navazují na ni dva kabinety, jeden pro přípravu učitelů a druhý pro uskladnění chemikálií a pomůcek. V kabinetu je nainstalován veliký pracovní stůl, umožňující omezenému počtu žáků provádění laboratorních prací. Odborná učebna přírodopisu je estetická, dobře zařízená a doplněná zookoutkem. Učebna fyziky je standardní, rozvod elektrického proudu je poničený a nefunkční. Všechny uvedené prostory odpovídají psychohygienickým požadavkům. Vybavení učebními pomůckami je na standardní úrovni a umožňuje ve všech přírodovědných předmětech zabezpečení názornosti výuky.

Didaktickou techniku mají učitelé k dispozici, byla využita v menší části sledovaných hodin. Ve všech případech bylo její použití funkční, přínosné a kladně ovlivňovalo pozornost i aktivitu

žáků.

Struktura všech hodin odpovídala výchovným cílům, v části hodin byl poměrně malý prostor věnován opakování učiva. Náročnost probíraného učiva odpovídala věku žáků. Ve většině sledovaných hodin učitelé využívali rozmanitých vyučovacích metod, které vhodně obměňovali, menší část hodin byla po této stránce málo pestrá a jednotvárná. Velikým kladem ve výuce přírodopisu byl důraz na zobecňování vědomostí, didakticky cenné srovnávání a snaha po zdůraznění nejdůležitějších znaků, jevů a principů. Pozitivní bylo rovněž využití přírodnin ve výuce. Ve škole jsou každoročně pořádány soutěže v poznávání rostlin a živočichů. V části vyučovacích hodin byl vytvořen žákům prostor pro samostatnou práci, pokyny učitelů, kterými práci organizovali, byly jasné a srozumitelné. Ve všech hodinách dostali žáci dostatek příležitostí k vyjádření vlastních zkušeností a poznatků. Vyučující interpretovali učivo věcně správně. Kontrolou bylo zjištěno, že laboratorní práce ve všech přírodovědných předmětech jsou zapracovány do tematických plánů a byly prováděny. Jejich celkový počet od šestého do devátého ročníku v přírodopisu nedosahuje hodnot doporučených osnovami. Protokoly z laboratorních prací jsou vedeny odpovědně.

V téměř všech sledovaných hodinách učitelé látku vhodně aktualizovali, využívali mezipředmětových vztahů a uváděli příklady z praxe. Průběžná motivace byla zařazována velmi často, úvodní motivace byla ve většině hodin nevýrazná. Jen v některých hodinách byla věnována pozornost závěrečnému shrnutí a zhodnocení výkonu žáků. Prováděná klasifikace byla objektivní.

Komunikace mezi učiteli a žáky měla odpovídající úroveň v nižších ročnících. Zde byli žáci aktivní, pozorní a o učivo jevíli zájem. Ve třídách nejvyššího ročníku byly vyjadřovací schopnosti, aktivita žáků a jejich zájem o výuku podstatně slabší. Drobné projevy nekázně, které se zde objevily, byly učitelkou vhodně korigovány. Všechny tyto jevy byly pravděpodobně ovlivněny termínem inspekce a malou motivací vycházejících žáků. Verbální i neverbální projev všech tří učitelů byl velmi kvalitní.

Kvalita výuky sledovaných přírodovědných předmětů je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky, materiální podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, stejně jako interakce a komunikace jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý. Personální a psychohygienické podmínky výuky jsou hodnoceny stupněm vynikající.

Na základě hospitací a ostatních zjištění je oblast vzdělávání ve sledovaných předmětech celkově hodnocena stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce rozvoje školy je zpracována stručně a přehledně. Je vypracována pro období od roku 1998 do roku 2002. Ředitel při jejím sestavování vycházel z analýzy současných podmínek školy i dlouholeté znalosti prostředí. Koncepce zahrnuje podstatné oblasti chodu školy. Je rozdělena do několika logicky členěných kapitol, které se obecně zabývají problematikou vzdělávacího programu školy, klimatu a prostředí školy, organizace školy, péči

o talentované a integrované žáky, zájmovou činností, spoluprací s širší veřejností a stanovuje v bodech hlavní trendy, které škola sleduje. Na stanovenou dlouhodobou koncepci navazuje *Plán práce na školní rok 2000/2001*. Rovněž tento plán je poměrně stručný a obsahuje hlavní úkoly a cíle školního roku. Konkrétní akce s termíny a stanovenou odpovědností jsou rozpracovávány do měsíčních plánů školy, zajišťujících operativní řízení a plánování. Měsíční plány jsou přístupné ve sborovně školy a jsou všemi pracovníky sledovány. Popsaný systém plánů je vhodně doplněn materiálem *Pedagogicko organizační zabezpečení školního roku 2000/2001*. Veškeré uvedené materiály jsou prokazatelně projednány v pedagogické radě školy, se zřizovatelem a rodiči v současné době projednány nejsou. Koncepční úkoly školy jsou určovány převážně ředitelem ve spolupráci se zástupci. Na zpracování ročního a zejména měsíčních plánů se podílejí i pedagogičtí pracovníci školy. Je dbáno na připomínky ze strany metodických orgánů školy (na škole pracuje 5 metodických sdružení na prvním stupni a 10 předmětových komisí na druhém stupni). Koncepční záměry, roční plán a měsíční plány tvoří ucelený a velmi dobře propojený systém. Stanovené úkoly a cíle jsou reálné a směřují k celkovému zlepšení stavu i práce školy. Kontrola jejich plnění se provádí zpravidla na provozních poradách a pedagogických radách.

Vedení školy má zpracovaný kvalitní, konkrétní a reálný *Plán hospitační činnosti*. Je rozpracován do jednotlivých měsíců školního roku a obsahuje rozvrh hospitační činnosti ředitele, zástupců, vedoucí vychovatelky školní družiny a své úkoly v něm mají i vedoucí metodických orgánů. *Plán práce školní družiny* je zpracován.

Učební plán školy je v souladu s učebním dokumentem Základní škola, čj. 16 847/96-2 se zapracovanými doplňky čj. 25 018/98-22 a umožňuje plnit stanovené záměry školy s přihlédnutím k potřebám a zájmům žáků. Třídy s rozšířeným vyučováním jazyků jsou učeny podle materiálu *Učební plán základní školy s třídami s rozšířeným vyučováním jazyků*, čj. 16 333/96-22-21. Hodinové dotace pro výuku jednotlivých předmětů jsou dodrženy. Celkový počet hodin vyučovaných v ročníku se ve všech případech shoduje s příslušným učebním plánem. Všichni učitelé mají zpracovány jednotné a přehledné tematické plány.

Škola nabízí žákům značný počet volitelných předmětů, učených v osmém a devátém ročníku. Jsou to jazyková cvičení, anglická konverzace, matematická cvičení, zeměpisná cvičení, softbal, technické činnosti, technické kreslení, basketbal, výtvarné činnosti, sportovní hry a keramika. Jako nepovinné jsou učena předměty informatika, florbal a keramika.

Zvláštní pozornost věnuje škola práci s žáky se specifickými poruchami učení. V současné době vykazuje škola 55 takových žáků. Pro ně jsou zpracovány a každoročně inovovány individuální vzdělávací programy, obsahující kromě základních údajů o žákovi pedagogickou diagnózu, doporučené metody práce, přístup k žákovi, pomůcky, způsob hodnocení, organizaci péče, dohodu o spolupráci s rodiči, dohodu o spolupráci se žákem a informace dalším učitelům. Individuální vzdělávací programy jsou podepisovány třídním učitelem, zákonnými zástupci žáka a ředitelem školy. Ve čtvrtém ročníku se žáci s vývojovými poruchami učení spojují při výuce českého a anglického jazyka do speciální dyslektické třídy. Obdobně se spojují tito žáci v pátém ročníku, v šestém ročníku se spojují při výuce anglického jazyka. Tyto skupiny mají pro svou činnost vyhrazenou malou učebnu. Výuka anglického jazyka je zde prováděna s pomocí učebnice, kterou napsala místní učitelka, specializující se na výuku dyslektických žáků. Učebnice má schvalovací doložku MŠMT. Na škole pracuje 9 asistentek proškolených pro práci se žáky se specifickými poruchami učení. Pod jejich vedením absolvují žáci jednu hodinu práce týdně v hodinách reedukace. Skupiny jsou vytvářeny pro jednoho až tři žáky, což umožňuje kvalitní individuální péči o tyto žáky.

V souvislosti s přechodem školy do právní subjektivity předložila škola referátu školství Okresního úřadu dne 10. 12. 2000 vnitřní rozpis počtu zaměstnanců a prostředků na platy na

rok 2001 k usměrňování čerpání mzdových prostředků.

Dle úpravy schváleného rozpočtu neinvestičních výdajů k 1. 4. 2001, platné od 1. 1. 2001 ze dne 19. 3. 2001 činí přidělené finanční prostředky na mzdy Kč 9 608 308,- a na ostatní platby za provedenou práci Kč 14 209,-. Limit skutečného počtu zaměstnanců byl stanoven na 70,17.

Škola hospodaří na základě finančního plánu na rok 2001, který je průběžně vyhodnocován a upravován s přihlédnutím k úpravě rozpočtu. Na základě úpravy ze dne 19. 3. 2001 přidělené neinvestiční prostředky pro rok 2001 činí Kč 13 532 314,-.

Celkově je kvalita plánování hodnocena jako vynikající.

Organizování

Kompetence a úkoly pedagogických pracovníků školy vycházejí z Pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení, které vydalo MŠMT ČR pod čj. 16 969/96-42 dne 15. dubna 1996, dále jsou vymezeny vnitřním předpisem ředitele školy (dále i ŘŠ) vedeným pod č. 1/2001 s názvem *Organizační řád základní školy, Hradec Králové, Mandysova 1434*. Tento dokument obsahuje ve dvaceti dvou bodech (článcích) kompletní zabezpečení chodu školy s účinností od 1. 1. 2001. Dalším písemným materiálem vydaným ŘŠ je *Pedagogicko organizační zabezpečení školního roku 2001*. V něm jsou uvedeny základní údaje o škole, termíny všech prázdnin, třídních schůzek a konzultací, pedagogických rad, přidělení funkcí jednotlivým zaměstnancům, určení vedoucí metodických orgánů, správců kabinetů a sbírek, vedoucí inventarizační komise.

Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která se schází pětkrát ročně. První schůzka v přípravném týdnu před začátkem školního roku je svým zaměřením převážně organizační, další čtyři se konají ke každému čtvrtletí. Kromě dvou zástupců ředitele školy (každý pro jeden stupeň) je ustanovena funkce výchovné poradkyně.

Dalšími poradními orgány ŘŠ jsou metodická sdružení na prvním stupni a předmětové komise na stupni druhém. Metodická sdružení pracují po jednotlivých ročnících, pověření vedoucí se ve své řídicí a koordinační činnosti střídají po dvou letech, sdružení se schází přibližně jednou za dva měsíce. Z jednání jsou vedeny písemné záznamy.

Vnitřní informační systém je zajištěn pomocí nástěnek, školního rozhlasu a ústními jednáními. Žáci druhého stupně si sami organizují denní vysílání školního rozhlasu KLH.

Organizace výuky je v souladu s obecně závaznými platnými předpisy. V rámci inspekční činnosti byla provedena namátková kontrola vedení povinné a další dokumentace školy. Kontrolovány byly třídní knihy, katalogové listy žáků, třídní výkazy, evidence žáků, rozvrh hodin a kniha úrazů. Předložená dokumentace je vedena řádně, svědomitě, na předepsaných tiskopisech a byly v ní shledány pouze drobné nedostatky, z nichž některé byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny.

Informace o prospěchu a chování jsou rodičům poskytovány pomocí notýsků, žákovských knížek, písemnou formou, ústně na třídních schůzkách a při konzultačních dnech. Pro rodiče škola vydává čtyřikrát ročně (v září, prosinci, březnu a červnu) *Informační zpravodaj ZŠ Mandysova*.

Rada školy ustanovena není, od příštího školního roku 2001/2002 by měl být založen klub přátel školy.

Osobní údaje zaměstnanců školy jsou uloženy v počítačové podobě u ředitele školy, jejich ochrana před možným zneužitím je zajištěna.

Škola se dobře prezentuje na veřejnosti, žáci se účastní soutěží výtvarných, sportovních, matematických, zeměpisných, dějepisných, pěveckých, hudebních a přírodovědných.

Netradičním způsobem je organizován zápis žáků do prvního ročníku. V pěti třídách je pro budoucí prvňáčky připraveno plnění pěti různých úkolů, jejichž zadání dětem přečtou rodiče. O celé akci je pořizován videozáznam.

Po pečlivém zvážení a postupném ověřování se všechny učitelky prvních tříd v českém jazyce postupně rozhodly vyzkoušet výuku čtení tzv. genetickou metodou. Pomocí učebnice „Učíme se číst,, ověřují metodu, která učí číst žáky s porozuměním a usnadňuje školní práci žákům s vývojovými poruchami učení.

Při škole pracuje celkem 24 kroužků, žáci prvního až devátého ročníku se mohou zapojit do těchto mimoškolních činností: míčové hry, výtvarné činnosti, keramika, sportovní gymnastika, florbal, lehká atletika, dovedné ruce, házená, stolní tenis, pěvecký sbor, angličtina a rádio KLH.

Dle výkazu o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 k 30. 9. 2000 činil celkový počet žáků 759, počet tříd 30 a ve školní družině je zapsáno 200 dětí v 8 odděleních. Údaje jsou v souladu s povolenou kapacitou školy v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Jmenovacím dekretem – dodatek č. 2 zn. 110/4-2000 ze dne 22. 12. 2000 potvrdil Školský úřad Hradec Králové na základě změny právní formy školy na příspěvkovou organizaci od 1. 1. 2001 i nadále ve funkci současného ředitele. Bylo předloženo osvědčení Federálního ministerstva vnitra v Praze čj.: 1D-9311/1-061/1-LU-91 ze dne 14. 10. 1992, ve smyslu § 2, odst. 1, písm. a), b) nebo c) zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích ČSFR, ČR a SR (Lustrační zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Namátkovou kontrolou osobních spisů bylo zjištěno, že obsahují pracovní smlouvu, platový výměr, doklad o dosaženém vzdělání, pracovní náplň a životopis. Osobní spisy zaměstnanců školy jsou vedeny přehledně a jsou průběžně aktualizovány. Zpracování mezd a oblast pracovněprávních vztahů provádí pro školu odborná referentka, která je zaměstnankyní Základní školy, Štefcova ulice, Hradec Králové.

Byla provedena kontrola odborné a pedagogické způsobilosti, zápočtu praxe, zařazování zaměstnanců do platových tříd a stupňů, stanovení osobních příplatků, zvláštních příplatků a příplatků za vedení u několika zaměstnanců školy. Nebyl zjištěn rozpor s vnitřním platovým předpisem k poskytování platu, příplatků a odměn zaměstnancům školy s účinností od 1. 1. 2001 a s obecně závaznými právními předpisy.

Při namátkové kontrole uzavřených dohod o provedení práce a o pracovní činnosti bylo zjištěno, že jsou v souladu s § 232 – 239 b) zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů.

Evidence počtu pedagogických a nepedagogických pracovníků ve výkazu Škol (MŠMT) P 1 – 04 za základní školu, školní družinu při základní škole a školní jídelnu je v roce 2001 řádně vedena.

Škola vypracovala účetní směrnici pro vedení účetnictví ze dne 3. 1. 2001, která obsahuje oběh účetních dokladů, podpisové vzory, odpisový plán, postupy účtování, způsoby oceňování, seznam účetních knih, symbolů a zkratk, hospodaření s finančními fondy, zásady provádění doplňkové činnosti, pokyny pro provádění inventarizace a archivaci účetních písemností. Přílohou kolektivních smluv mezi základní školou a odborovými organizacemi Českomoravského odborového svazu pracovníků ve školství a Odborového svazu nepedagogických pracovníků školství ČR uzavřenými na rok 2001 jsou rozpočet FKSP, zásady tvorby a čerpání FKSP, podmínky pro poskytování osobních ochranných pracovních

prostředků a výše stravného při pracovní cestě.

Účetní jednotka Základní škola, Hradec Králové, Mandysova 1434 účtuje od 1. ledna 2001 v soustavě podvojného účetnictví pomocí programu ALGO. Účetnictví školy zpracovává na základě živnostenského listu externí pracovnice, která tuto službu fakturuje škole. Podklady pro účtování připravuje hospodářka školy. Vedení účetnictví je v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Namátkovou kontrolou vystavených a přijatých účetních dokladů za měsíc duben 2001 bylo zjištěno, že obsahují náležitosti dle ustanovení § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Zřizovatel Město Hradec Králové dosud škole nevymezil nemovitý majetek a smluvně nezabezpečil užívání prostor školy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití. Po skončení pololetí roku 2001 na základě rozpočtů doplňkové činnosti bude provedeno přeúčtování nákladů do nákladů doplňkové činnosti v souladu s vnitřní účetní směrnicí a se zřizovací listinou.

Organizační činnost vedení školy je cílevědomá, promyšlená a konkrétní, opírá se o spolupráci vedení školy se všemi pracovníky školy. Umožňuje stejný a ucelený postup v práci každého jednotlivce, celkově je funkční a účelná. Úroveň organizování je hodnocena stupněm vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Vedoucí pracovníci uplatňují demokratický styl řízení. Pružné řešení úkolů a problémů umožňuje každodenní osobní styk, který je pro vedení školy prioritním. Pedagogické rady a provozní porady se konají pravidelně, pracovní schůzky ředitele školy s vedoucími metodického sdružení a předmětových komisí dle potřeby.

Předávání potřebných informací pedagogickým pracovníkům je kvalitně zabezpečeno. Základními informačními materiály, které obdrží každý pracovník plnící úkoly podle předaných náplní práce, jsou *Pedagogicko organizační zabezpečení školního roku 2000/2001, Plán práce 2000/01, přehled povinností učitelů a pedagogických pracovníků*. Plán práce 2000/01 obsahuje část určenou speciálně pedagogickým pracovníkům s úkoly, které jsou dále podrobněji konkretizovány: aktivně se zapojit prostřednictvím metodických orgánů do řízení ZŠ, soustavně doplňovat své vzdělání, vyžadovat od žáků důsledné plnění vnitřního řádu školy, zlepšit kontakt učitel-rodíč, dosáhnout zlepšení chování žáků. Na tabulích ve sborovně jsou všechny tyto výše uvedené materiály vyvěšeny s upřesněním dalších informací a konkretizací nejdůležitějších akcí v měsíčních plánech (kulturní a sportovní činnost, exkurze, výlety, třídní schůzky apod.). Operativní řízení navazuje na kontrolní systém školy a plánování, jeho charakteristickými znaky jsou pružnost, ucelenost a funkčnost.

Iniciativa pracovníků je dle slov ředitele školy výrazná zejména ve sportovní oblasti (velmi aktivní Školní sportovní klub), dále v oblasti prezentace školy v médiích (internetové stránky), na prvním stupni podílem vyučujících na výzdobě školy, účasti v soutěžích a organizaci různých kroužků – např. čtení, snahou o rozšíření nabídky volitelných předmětů atd. Dva začínající učitelé mají přiděleni uvádějící zkušené pedagogy, podporovány jsou vzájemné hospitace. V oblasti sebevzdělávání projevují vyučující vysokou aktivitu, volí si z nabídky akreditovaných center dalšího vzdělávání. Limitujícím faktorem je množství přidělených finančních prostředků, jako problematické se jeví akce organizované v době zaměstnání pedagogů (nutnost suplování). Ředitel školy zdůrazňuje, aby se vyučující v rámci předmětových komisí o získaných poznatcích z jednotlivých navštívených akcí a seminářů vzájemně informovali.

Hodnocení a oceňování pracovních výsledků všech zaměstnanců školy jsou prováděna

průběžně. Vnitřní platový předpis školy k poskytování platu, příplatků a odměn zaměstnancům školy obsahuje tyto přílohy: Kritéria pro stanovení výše příplatku za třídnictví, Zásady přidělování osobního příplatku a Zásady vyplácení odměn. Stanovená hodnotící kritéria v dokumentech postihují nejen kvalitu výchovné a vzdělávací práce ve škole i mimo ni, kvalitu plnění většího rozsahu pracovních úkolů i vykonávání dlouhodobé činnosti mimo základní povinnosti vyplývající z pracovní smlouvy. Osobní příplatek je stanoven na základě plnění svěřených a dohodnutých úkolů vždy na začátku školního roku, jeho výše je přehodnocována a případně změněna vedením školy k pololetí. Ve výjimečných případech je výše osobního příplatku změněna i v průběhu školního roku. Osobní příplatek je stanovován s výraznou diferenciací, která má za úkol co nejpřesněji vystihnout pracovní nasazení a kvalitu práce jednotlivých pracovníků. S uvedenými kritérii hodnocení byli všichni pracovníci prokazatelně seznámeni.

Systém pravidelného sebehodnocení školy je zaveden (Výroční zpráva o činnosti školy, školou vytvořené a pravidelně analyzované Dotazníky pro rodiče žáků a Dotazníky pro žáky devátého ročníku, testování žáků prvního stupně – např. čtení s porozuměním, jednotný systém kontrolních prací z matematiky a českého jazyka). Na veřejnosti se škola prezentuje širokou účastí žáků v soutěžích nejrůznějšího charakteru, pořádáním výstavek i slavnostních koncertů. O úspěších školy je veřejnost informována prostřednictvím zpráv v tisku.

Vyplácení nenárokových složek platu odpovídá možnostem rozpočtu mzdových prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

O výši osobního příplatku rozhoduje ředitel školy po poradě s vedením školy a každého pracovníka o jeho výši informuje. Kritéria, která projednává ředitel se zástupci odborové organizace, jsou přílohou vnitřního platového předpisu. Za mimořádnou práci neopakující se pravidelně a za práci konanou nad rámec pracovních povinností jsou vypláceny odměny. Jsou udělovány po projednání ve vedení školy na základě konkrétních údajů a návrhu vedoucích pracovníků. O výši a důvodech jejich vyplácení vede ředitel přehlednou a prokazatelnou evidenci. V případě životního nebo pracovního jubilea jsou udělovány odměny na základě znění kolektivní smlouvy.

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem ve výši 2 % ročního objemu vyplacených prostředků na mzdy. Škola má vypracován plán čerpání prostředků FKSP na rok 2001 a stanoveny zásady čerpání fondu, které jsou součástí kolektivních smluv. Z FKSP se přispívá zaměstnancům na stravování, na rekreaci, na kulturu a sport, na dary při životních a pracovních jubileích a při odchodu do důchodu.

Celkově je vedení a motivování pracovníků hodnoceno stupněm vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost vedení školy vychází z plánování a organizačního uspořádání. Ucelený systém je dán plánem kontrolní činnosti, který je zpracován pro celou organizační strukturu včetně správních zaměstnanců. Na kontrolní činnosti se podílí ředitel školy, jeho zástupci, vedoucí metodických orgánů a vedoucí vychovatelka školní družiny. Plnění dílčích úkolů jednotlivými zaměstnanci kontrolují vedoucí pracovníci průběžně. Dále sledují i činnost metodického sdružení na prvním stupni školy a jednotlivých předmětových komisí druhého stupně. V žádném případě nejsou přehlíženy kladné podněty, případně připomínky ze strany rodičů. Výsledky jsou zaznamenávány a slouží jako podklad k analýze a provádění následných opatření.

Kontrola pedagogické dokumentace je prováděna podle plánu, třídní knihy každý měsíc, třídní výkazy a katalogové listy vždy na začátku školního roku a po skončení klasifikačního období.

Práci metodických orgánů kontroluje ředitel pravidelně, má o ní přehled, je členem předmětové komise pro přírodovědné předměty. Výchovný poradce pracuje podle plánu, jednou za měsíc informuje o své činnosti vedení školy. Na provozních poradách je hodnocena práce třídních učitelů a plnění výchovně vzdělávacích cílů všemi pedagogickými pracovníky. Práce všech učitelů je mimo jiné kontrolována hospitacemi, jejichž struktura je dána *Plánem hospitační činnosti*. Jsou rozlišeny podle typů (5 pro výuku a 2 pro školní družinu). Rozbory a výsledky hospitační činnosti jsou prováděny standardním způsobem, formuláře obsahují mimo jiné závěry, doporučení a podpis vyučujícího. Počet hospitací uskutečněných v letošním roce odpovídá velikosti školy a počtu pedagogů.

Na pedagogických a provozních poradách jsou analyzovány obecnější výsledky kontrol a přijímána opatření.

Kromě hospitací pomáhají řediteli školy zjišťovat výsledky učení a kvalitu práce pedagogů testy Kalibro, účast a úspěchy žáků v soutěžích a výsledky přijímacího řízení na střední školy (škola o ně žádá a setkává se s ochotou).

Systém kontroly provozu a hospodaření školy se teprve vytváří, protože došlo 1. 1. 2001 ke změně v postavení školy jako subjektu.

K zabezpečení vnitřního kontrolního systému a k průkaznému vedení účetnictví má škola zpracovány vnitřní směrnice, které vycházejí ze základních zákonných norem aplikovaných do konkrétních podmínek školy.

Správnost údajů účetnictví je zajišťována vnitřním kontrolním systémem na vstupu každého případu před zaúčtováním účetních dokladů, kdy se každý účetní doklad přezkoušuje z hlediska formálního i z hlediska věcného.

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000 nebyla dosud zpracována. Bude součástí zprávy o činnosti za školní rok 2000/2001, kterou škola vypracuje v září roku 2001. Kontrole byla předložena výroční zpráva za školní rok 1999/2000 ze dne 20. 9. 2000, která obsahuje hodnocení hospodaření školy za kalendářní rok 1999.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů je hodnocen stupněm velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Oblast řízení je celkově hodnocena stupněm vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU A KONTROLA DODRŽOVÁNÍ OBECNĚ ZÁVAZNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ
--

Hodnocení čerpání NIV, mzdových prostředků a ONIV

Čerpání neinvestičních výdajů, čerpání mzdových prostředků, čerpání ostatních neinvestičních výdajů není možné za kalendářní rok 2000 hodnotit, vzhledem k tomu, že škola byla do 31. 12. 2000 zálohovanou organizací, o které účtoval Školský úřad v Hradci Králové. Dle sdělení pana ředitele nedostatečné množství mzdových prostředků neumožňuje výrazněji diferencovat odměňování zaměstnanců školy. Rovněž dlouhodobě klesající množství prostředků na ostatní neinvestiční výdaje neumožňuje dostatečnou inovaci pomůcek a učebnic.

Hodnocení použití účelových prostředků

V roce 2000 nebyly škole přiděleny účelové prostředky ze státního rozpočtu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1409/11-2000 ze dne 21. 12. 2000,
- Jmenovací dekret – dodatek č. 2 ze dne 22. 12. 2000,
- Osvědčení Federálního ministerstva vnitra čj.:1D-9311/1-061/1-LU-91 ze dne 14. 10. 1992,
- Živnostenský list čj. 13435.1-FL ev.č. 360200-43402-00 ze dne 27. 12. 2000,
- Vnitřní platový předpis školy k poskytování platu, příplatků a odměn zaměstnancům školy ze dne 1. 1. 2001,
- Vnitropodniková směrnice pro vedení účetnictví ze dne 3. 1. 2001,
- Účtový rozvrh,
- Úprava rozpočtu neinvestičních výdajů k 1. 4. 2001 platná od 1. 1. 2001 ze dne 19. 3. 2001,
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1 – 04 ze dne 17. 4. 2001,
- Kolektivní smlouva (nepedagogických pracovníků) ze dne 28. 3. 2001,
- Kolektivní smlouva (pracovníků ve školství) z 5. 4. 2001,
- Výroční zpráva za školní rok 1999/2000,
- Přehled vzdělávacích programů ve šk. roce 2000/2001,
- Plán práce 2000/2001, ze dne 1. 9. 2000,
- Plán kontrolní činnosti na školní rok 2000/2001,
- Pravidla hodnocení a klasifikace žáka ZŠ (vnitřní metodický pokyn, schváleno a projednáno pedagogickou radou dne 1. 9. 2000,
- Pedagogicko organizační zabezpečení školního roku 2000/2001, schváleno a projednáno pedagogickou radou dne 1. 9. 2000,
- Organizační řád základní školy, Hradec Králové, Mandysova 1434, č. 1/2001 s účinností od 1. 1. 2001, nedatováno,
- Koncepce školy: Základní škola, Hradec Králové, Mandysova 1434, z 1. září 1998,
- Plán práce školní družiny, z 1. září 2000,
- Plán hospitační činnosti v ZŠ Mandysova, Hradec Králové – školní rok 2000/2001, ze dne 1. září 2000,
- Informační zpravodaj ZŠ Mandysova (březen 2001), č.3, IX. ročník,
- školní řád ZŠ Mandysova,
- osobní spisy zaměstnanců školy,
- třídní knihy na školní rok 2000/2001,
- třídní výkazy a katalogové listy,

- vzorek tematických plánů vyučujících, platných v roce 2000/2001,
- vzorek individuálních vzdělávacích programů žáků se specifickými poruchami učení,
- seznam žáků se specifickými poruchami učení ve školním roce 2000/2001,
- učební plány na školní rok 2000/2001,
- přehled volitelných a nepovinných předmětů ve školním roce 2000/2001,
- přehled kroužků, vedených ve školním roce 2000/2001,
- vzorky zápisů ze schůzek metodických orgánů ve školním roce 2000/2001,
- měsíční plány pro školní rok 2000/2001,
- testy z cizích jazyků, slohové práce a kontrolní diktáty hospitovaných tříd ve školním roce 2000/2001,
- vzorek čtvrtletních písemných prací z matematiky ve školním roce 2000/2001,
- rozvrh hodin za školní rok 2000/2001,
- vzorek sešitů a žákovských knížek ve školním roce 2000/2001.
- dotazník pro ředitele před inspekcí,
- podkladová inspekční dokumentace,
- hospitační záznamy inspektorů.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- celkově velmi dobrá úroveň a pozitivní pracovní atmosféra ve všech sledovaných hodinách,
- stoprocentní odborná a pedagogická způsobilost vyučujících cizích jazyků, matematiky a přírodovědných předmětů,
- nadstandardní organizační a pedagogické schopnosti vyučujících cizích jazyků,
- dobré materiální podmínky pro výuku sledovaných předmětů,
- důsledně kontrolovaný písemný projev žáků ve školních i domácích sešitech,
- vynikající výsledky žáků v jazyce anglickém ve srovnávacích testech KALIBRO,
- velmi dobře propracovaný systém práce s žáky se specifickými poruchami učení,
- kvalitní srovnávání a zobecňování podstatných jevů při výuce přírodopisu,
- estetické prostředí ve třídách a na chodbách,
- systematické plánování a velmi kvalitní zpracování dokumentace k organizační činnosti,
- přehled, systém a kvalita řídicí činnosti vedení školy,
- výrazné prvky demokratického způsobu řízení školy,
- kvalitní prezentace školy na veřejnosti.

Negativa:

- značné časové zpoždění při plnění osnov v přírodopisu v VIII.C oproti termínům uvedeným v tematickém plánu,
- nesplnění podmínky odborné a pedagogické způsobilosti u jednoho vyučujícího českého jazyka na druhém stupni (vyučuje ve třídě VII.C),
- absence závěrečného shrnutí učiva v některých sledovaných hodinách,
- žáci plnící povinnou docházku si hradí sami učebnice pro výuku jazyka anglického, německého a francouzského.

Doporučení:

- zvýšit počet laboratorních prací prováděných v hodinách přírodopisu,
- v závěru hodin provádět shrnutí učiva a hodnocení práce žáků,
- zajistit bezporuchový provoz stávajícího přenosného sluchátkového systému jazykové učebny,
- vybavit jazykovou učebnu televizí s videorekordérem,
- rozšířit materiálně technickou základnu pro výuku všech jazyků, kterým se ve škole učí, (videokazety, reálie, mapy, časopisy, jazykové programy výpočetní techniky),
- využívat didaktickou techniku.

Na základě uskutečněných hospitací, kontroly povinné dokumentace a dalších zjištění jsou personální, a psychohygienické podmínky výuky hodnoceny stupněm vynikající, materiální podmínky výuky jsou velmi dobré.

Celkově je úroveň vzdělávání sledovaných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Oblast řízení je vzhledem k jeho kvalitě, rozsahu a funkčnosti hodnocena stupněm vynikající.

Základní škola Hradec Králové, Mandysova 1434, plní svoji výchovně vzdělávací funkci a je celkově hodnocena stupněm velmi dobrý.

Vzhledem k tomu, že škola byla do 31. 12. 2000 zálohovanou organizací a finanční prostředky ze státního rozpočtu na kalendářní rok 2000 přiděloval Školský úřad Hradec Králové, není možné hodnotit efektivnost jejich využívání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Pavel Baštář

Členové týmu

Mgr. Pavel Bachtík

Mgr. Dana Janulíková

PaedDr. Antonín Kačírek

PaedDr. Markéta Stuchlíková

Dana Luňáková

Jaroslava Pešková

V Náchodě dne: 27. června 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. června 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Jan Faltýnek

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst.7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	13. 8. 2001	093 275/01-5073
Zřizovatel:	13. 8. 2001	093 276/01-5073

Připomínky ředitel školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.